

ZnAKi CZASU

Pokój Chrystusa!

Kochani ZAK-owcy:
Formatorzy, Członkowie i Sympatycy

Czy wiecie, jak ważnym elementem duchowości Świętego Wincentego Pallottiego był kult Aniołów?

Czy choć czasem uświadamiacie sobie, że w życiu Pielgrzymów Nadziei każdemu z nas towarzyszy Anioł Stróż?

Przygotowaliśmy materiał, który mamy nadzieję, że Was zacieka i zainspiruje.

W tym numerze znajdziecie:

1. Formacja w charyzmie naszego Założyciela: Przyjaźń Świętego Wincentego Pallottiego z Aniołami.
2. Formacja chrześcijańska: Słowo Boże o Aniołach.
3. Formacja ludzka: Bądźmy dla siebie pomocni, jak aniołowie

**Materiał powstał na podstawie spotkania dla liderów ZAK, które odbyło się 30 września 2025 pt.
Dar od Boga, czyli rzecz o Aniołach u Pallottiego.**

Gościem spotkania była siostra Monika Jagiełło SAC – członek Rady Generalnej ZAK i Rady Krajowej ZAK.

Źródła pobożności

Pallotti wzrastał w atmosferze prawdziwej katolickiej pobożności. Głęboka miłość dla Chrystusa, dziecięce umiłowanie Najśw. Maryi Panny i pobożna cześć dla Aniołów i Świętych stają tuż obok siebie i często wypowiedane są nierozdzielnie, jakby jednym tchem. U Pallottiego wezwania w kolejności Jezus, Maryja, Aniołowie i Święci było stałą formułą, którą rozpoczynał i kończył prawie wszystkie swoje modlitwy. Mimo sformułowania istnieje pewien porządek w układzie wyliczania. W wysuwaniu na pierwszy plan takiego, czy innego świętego, w dokładnym uszeregowaniu chórów anielskich, w atrybutach Matki Bożej, w doskonałym oddaniu się Jezusowi Chrystusowi, uwidacznia się jasna dogmatyczna znajomość rzeczy i unormowane według niej, dążenie do doskonałości

Aniołowie w pismach Pallottiego

W Pismach Pallottiego, do których mamy dostęp w języku polskim (tom I, II, III, IV Wyboru Pism) Pallotti używał słowo anioł, aniołowie – ponad 450 razy (w oryginale, gdzie znajduje się więcej tekstów, ponad 600 razy). Wśród pozycji książkowych, w których Założyciel dużo miejsca poświęcał aniołom jest książeczka zatytułowana „Bóg miłość nieskończona”, która stała się niedokończonym projektem medytacji do konkretnych artykułów Credo. Jeden z tych Artykułów mówi o świecie widzialnym i niewidzialnym. Ksiądz Pallotti rozбивa ten świat niewidzialny na poszczególne hierarchie. Wiemy na pewno, że jako doktor teologii był znawcą nauczania Ojców Kościoła i oczywiście Angelologii. Stąd przez rozbite na poszczególne rozdziały medytacji o świecie niewidzialnym odzwierciedla w nich nauczanie zarówno św. Tomasza z Akwinu, jak i Pseudo Dionizego Areopagity.

Faktem wartym podkreślenia jest, że w testamencie duchowym św. Wincentego Pallottiego znajdziemy prośbę jaką pozostawił nasz założyciel. Prosił o to, aby się rozszerzał kult Najśw. Maryi, Aniołów i Świętych, w taki sposób, jak na to zasługuje Bóg, by być uwielbionym w swojej Najśw. Matce, Córce i Oblubienicy, Maryi, w Aniołach, Apostołach i Świętych (WP I, str. 204).

Kim są aniołowie

1. W p. 329 KKK znajdziemy zapis: Święty Augustyn mówi na ich temat: „«Anioł» oznacza funkcję, nie naturę. Pytasz, jak nazywa się ta natura? – Duch. Pytasz o funkcję? – Anioł. Przez to, czym jest, jest duchem, a przez to, co wypełnia, jest aniołem”. W całym swoim bycie aniołowie są sługami i wysłannikami Boga(...). Dalej w p. 330 jako stworzenia czysto duchowe aniołowie posiadają rozum i wolę: są stworzeniami osobowymi i nieśmiertelnymi. Przewyższają doskonałością wszystkie stworzenia widzialne. Świadczy o tym blask ich chwały.
2. Pallotti był przekonany, że dzięki niewysłowionemu darowi nieskończonej miłości i dzięki nieskończonemu miłosierdziu każda dusza ma anioła, który go strzeże, który przekazuje święte natchnienia do czynienia dobra i do unikania zła. I że anioł jest także w stanie wywołać w człowieku skruchę. Ten anioł jest z człowiekiem zawsze, gdziekolwiek się udaje, aby szybko poprowadzić go do jedyne, ostatecznego i błogosławionego celu, jakim jest życie wieczne. (Por. BMN, str.20)
3. Bóg pozwala stworzeniom współpracować, panować i kochać razem z Nim. Ten pomysł zawsze cieszył Pallottiego. Dlatego Pallotti zachęcał do kontemplacji po komunii św. wraz z zjednoczeniem z chórami anielskimi, różnych przymiotów Boskich, błagając przy tym za dzieło Zjednoczenia Apostolstwa Katolickiego. Te przymioty Boga to: Potęgę, Mądrość, Sprawiedliwość, Miłość i Miłosierdzie. Wręcz wzywał anioły do modlitwy i do nawiedzania Najświętszego Sakramentu wraz z Nim (por. Święty Wincenty Pallotti o Eucharystii.str.60).
4. W innym miejscu pisze: Aniele Stróżu mój, dziękuję, że natchnąłeś mnie do nawiedzenia mego ukochanego, Pierworodnego Brata, Jezusa Chrystusa w Najświętszym Sakramencie Ołtarza (por. . Święty Wincenty Pallotti o Eucharystii.str.63).

Jak Pallotti inspirował swoje duchowe dzieci

Pallotti chce obudzić nasze poczucie wiary i ją ożywić: „Bóg jest zawsze zaangażowany w przekazywanie swoich darów, łask i miłosierdzia dla człowieka. Tych też udziela bezpośrednio sam lub pośrednio przez aniołów”. W 33 punkcie swoistej esencji Reguł i Konstytucji Pallotti napisał: „Zstąp z krzyża doskonałego przestrzegania [przepisów stowarzyszeniowego życia],[zstąp z krzyża] pokornego, ubogiego i mozolnego życia w Stowarzyszeniu”, to z miłości do Pana naszego Jezusa Chrystusa, ufni w Jego wszechmocną łaskę i w potężne orędownictwo Najświętszej Maryi Panny, Aniołów i Świętych, mamy, zwyciężywszy nieprzyjacielskie pokusy, aż do śmierci wytrwać w Stowarzyszeniu, w doskonałym przestrzeganiu przyjętych zasad życia, przybici do krzyża duchowo wraz z Panem naszym Jezusem Chrystusem... (Por. Codzienna Pamięć praktyczna, 33 punkty, str.119”

Święty Wincenty Pallotti traktuje Anioły jako konkretny wzór, a zarazem dar. Wzorem jest na pewno to, że są to stworzenia, które są w asyście Boga i oglądają Jego Oblicze. Święty wytrwale podąża do Królestwa Bożego, mając w swoich modlitwach i „przed oczami” Tych, którzy są u celu. Z drugiej strony Aniołowie są dla Wincentego darem od Boga. Wymieniając ich pośrednictwo w modlitwach wierzy głęboko, że są posłani do niego, by mu pomagać w dążeniu do osiągnięcia zbawienia oraz by być skuteczną pomocą w trudnościach. Że są nośnikami Bożych łask. Są też wzorem współdziałania dla dobra i zbawienia ludzi.

Jak dobrze wiemy Pallotti troszczył się o misję. W latach czterdziestych Stowarzyszenie wysłało do Angli księdza Rafała Meilę, celem działalności ekumenicznej i ewangelizacyjnej. W zachowanej z tego czasu korespondencji między tymi kapłanami możemy znaleźć prośbę Pallottiego do Anioła Stróża Anglii: "Aniele Boży, któryś jest Stróżem angielskiego Ludu, strzeż powierzonego Tobie z najwyższej Dobroci, oświecaj, kieruj nim i rządz zawsze. Amen. Wstawiaj się za nim! (WP IV, str.171)".

Za przykładem Pallottiego mamy w naszym codziennym życiu i modlitwie rozpoznać, że Aniołowie są obecni, że możemy być z Nimi w relacji. Jeśli święci wstawiają się za wszystkimi ludźmi, to Aniołowie działają bezpośrednio na konkretnego człowieka. Św. Wincenty Pallotti określa posługę anioła jako kanał Bożych łask.

Modlitwy do Aniołów ułożone przez Pallottiego

1) Niepokalana Panno Maryjo, Królowo Apostołów, i wszyscy Aniołowie i Święci, wstawcie się za nami do Pana...

2) Niechaj wszyscy Aniołowie Boży zstąpią na te domy i na miasto (lub miejscowość) i niech przez miłosierdzie Boże bronią ich i zasłaniają zawsze przed wszystkimi nieprzyjaciółmi i demonami, i złymi ich sztuczkami. Amen.

3) Przybądźcie Święci, przybieżcie Aniołowie Boży wraz z Najśw. Bożą Rodzicielką Maryją Królową Apostołów i Obrończynią rodzaju ludzkiego, by przez wasze błaganie zstąpiło na tego sługę Boże błogosławieństwo, miłosierdzie, pokój, łaska i miłość Ducha Świętego z pełnią wszelkich darów Boga Wszechmogącego.

4) Wszyscy Święci Aniołowie, Archaniołowie, Trony, Panowania, Księstwa, Władze i Moce niebieskie, Cherubini i Serafini, Patriarchowie, Prorocy, święci Nauczyciele Prawa, Apostołowie, wszyscy Męczennicy Chrystusa, święci Wyznawcy, Dziewice Pańskie, Anachoreci oraz wszyscy Święci, proście Pana żniwa, aby przysłał robotników na żniwo swoje i zlitował się nad ludem swym, abyśmy wszyscy z Nim, z Ojcem i z Duchem Świętym radować się mogli przez wszystkie wieki wieków. Amen.

5) Nawiedz, prosimy Cię, Panie, dom ten i odrzuć od niego daleko wszystkie zasadzki nieprzyjacielskie: Aniołowie Twój niech w nim mieszkają i niech nas strzegą w pokoju, a błogosławieństwo Twoje niech będzie zawsze nad nami.

Anielska Hierarchia

Pallotti zwracając się do aniołów, prosząc ich o wstawienictwo, używa takich tytułów: wszyscy Aniołowie, Archaniołowie, Trony i Państwa, Księstwa i Władze, Moce Niebios, Cherubini i Serafini, cały Dwór Niebieski, specjaliści służby Boga w wielkim dziele ludzkiego zbawienia.

św. Wincenty podkreślał: według oświeceń płynących z Pisma św. i wyjaśnień pochodzących od Ojców i Doktorów Kościoła miano każdego z Duchów anielskich wskazuje na osobną funkcję, jaką wykonuje, dlatego imię każdego z Chórów anielskich ukazuje zadanie całego Chóru. Toteż według zdrowej teologii (Danai, p. I, sect. I, De Fide et simbolo, qu. 8) Bóg asystuje w Aniołach; objawia w Archaniołach; strzeże w Mocach; kieruje w Księstwach; rozkazy wydaje w Panowaniach; jak Majestat zasiada na Tronach; jest kontemplowany w Cherubinach jako Prawda; miłuje w Serafinach jako Miłość.

Ojciec Pallotti podaje zadania według podziału hierarchicznego:

- Archaniołowie: Ci zaś, którzy największe sprawy zwiastują, zwą się Archaniołami. Dlatego do Maryi Panny został posłany nie zwykły Anioł, lecz Archanioł Gabriel (św. Grzegorz papież, Horn. 4 na Ewangelię).
- Moce: Te natomiast Duchy, przez które częściej dokonują się znaki i cuda, zowią się Mocami (tenże).
- Potęgi: Potęgami zwą się ci, którzy w swym kręgu w większej mierze otrzymali władzę, by jej właśnie podlegały moce przeciwne i były trzymane w ryzach, aby serc ludzkich tak nie kusiły, jakby same chciały.
- Księstwa
- Pod mianem Księstw występują ci, którzy przewodzą dobrym duchom anielskim i którzy, mając pod sobą innych, gdy decydują o tym, co należy czynić, przodują im w dokonywaniu tajemnic Bożych (Por. WP IV, str.143n).

Bóg stworzył Aniołów dla dobra człowieka

Święty Wincenty Pallotti traktuje Anioły jako konkretny wzór, a zarazem dar. Wzorem jest na pewno to, że są to stworzenia, które są w asyście Boga i oglądają Jego Oblicze. Święty wytrwale podąża do Królestwa Bożego, mając w swoich modlitwach i „przed oczami” Tych, którzy są u celu. Z drugiej strony Aniołowie są dla Wincentego darem od Boga. Wymieniając ich pośrednictwo w modlitwach wierzy głęboko, że są posłani do niego, by mu pomagać w dążeniu do osiągnięcia zbawienia oraz by być skuteczną pomocą w trudnościach. Są też nośnikami Bożych łask i wzorem współdziałania dla dobra i zbawienia ludzi.

Nasz Założyciel zaprasza nas do pobudzenia wyobraźni: „Wszyscy, którzyście chcąc naśladować umiłowanego Ucznia [mowa o św. Janie Apostole] dokończyli czytania tej Książeczki (dotyczyła Apostolstwa Katolickiego, dzieła, które założył św. Wincenty w 1835 r.), wyobraźcie sobie, że podobnie jak jemu, tak i wam Anioł Stróż przypomina nieomylną zapowiedź Jezusa Chrystusa: „Trzeba ci znów prorokować o ludach, narodach, językach i o wielu królach” (Ap 10,11)”. (Por. WP I, str. 81)

Podsumowanie: posługi aniołów wg. Pallottiego

1. Chronić ludzi od niebezpieczeństw ciała,
2. Ochroniać ich od niebezpieczeństw duszy,
3. Oświecać, pouczać i nakłaniać do dobrych dzieł,
4. Powściągać szatana, by ludziom nie narzucał myśli niegodziwych, i nie nastroczał okazji do grzechu,
5. Modlitwy ludzi zanosić do Boga,
6. Modlić się za ludzi,
7. Karcić ich, gdy zgrzeszą,
8. Być przy ich zgonie dla dodania otuchy w ostatniej walce i dla wspomagania ich w rozmaity sposób,
9. Po śmierci prowadzić ich dusze do nieba, a w razie potrzeb oczyszczenia towarzyszyć im do czyśćca dla dodania im ducha, by po dopełnieniu oczyszczenia wznieść się z nimi do raj,

Formacja ludzka – zadanie specjalne: Okażcie sobie anielską troskę 😊

Przygotujcie kartki na których wpiszeć imię każdego członka Waszej wspólnoty. Następnie rozlosujcie między siebie te kartki z imionami (kartki mogą być w kształcie anioła ;-).

Ustalcie, że przez kolejny tydzień, miesiąc (a może i dłużej) będziecie w sposób szczególny troszczyć się o tę osobę w modlitwie. Możecie też umówić się, że będąc pomocnikiem Anioła Stróża tej osoby zatroszczycie się o jej potrzeby i będziecie pamiętać o ważnych sprawach (urodzinach, wyzwaniach codzienności). Może od czasu do czasu zadzwonicie spytać, co słyhać, umówicie się na kawę albo razem wybierzeć się na Mszę Świętą?

Pozwólcie zaskoczyć się prostym gestom miłości uprzedzającej - takiej miłości, która jest owocem uważności i troski o bliźniego, wyprzedzając głośno wypowiedziane prośby.

SPOTKANIE ZE SŁOWEM BOŻYM

Propozycja scenariusza spotkania dla grupy ZAK lub do pracy indywidualnej

Z Ewangelii Świętego Mateusza:

Uczniowie przystąpili do Jezusa, pytając: «Kto właściwie jest największy w królestwie niebieskim?»

On przywołał dziecko, postawił je przed nimi i rzekł: «Zaprawdę, powiadam wam: Jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. Kto się więc unży jak to dziecko, ten jest największy w królestwie niebieskim. A kto by jedno takie dziecko przyjął w imię moje, Mnie przyjmuje.

Baczenie, żebyście nie gardzili żadnym z tych małych; albowiem powiadam wam: Aniołowie ich w niebie wpatrują się zawsze w oblicze Ojca mego, który jest w niebie». (Mt 18, 1-5. 10)

INSPIRACJA NA GRUPĘ DZIELENIA...

Podzielcie się podczas spotkania Waszym doświadczeniem działania Aniołów w życiu. Może komuś z Was towarzyszy świadomość, że Anioł Stróż jest zawsze w pobliżu?

A może ktoś z Was miał doświadczenie niezwyklej interwencji, wsparcia, pomocy Anioła w trudnej sytuacji życiowej.

Może byliście na pielgrzymce w jakimś ciekawym miejscu kultu Aniołów?

Pytania do indywidualnego rozeznania i dzielenia się na grupie:

1. Czy pamiętam, że mam swojego Anioła Stróża, którego Bóg dał mi aby mi pomagał i towarzyszył przez całe życie?
2. W jakich sytuacjach doświadczyłem jego działania?
3. Czy proszę mojego Anioła Stróża o pomoc w trudnych chwilach, na przykład, gdy czeka mnie trudna rozmowa z bliźnim.
4. Zaproś swojego Anioła, by razem z Tobą trwał na tej modlitwie, byś w sercu razem z nim mógł wielbić Boga.

Zespół ds. Formacji ZAK

Marta Staszewska - Promotor Formacji ZAK

Ks. Dawid Piwowarski SAC, s. Natalia Pieckielun SAC, Maria Malak, Małgorzata Morawska

e-mail: formacja@zak.org.pl